

ARAN

DIUENDRES 8 D'ABRIU DE 1.988

ERA NOTÍCIA: SETMANA SANTA ENA VAL D'ARAN

Aguesta Setmana Santa i a agut ua invasion toristica coma jamès s'auie vist ena Val d'Aran, es 22.000 places otelèras an estat totalments plies (segontes hònts deth CITVA). En Les e Bossòst (Baish Aran) tanben s'an amplit toti es otèls e majoritariament damb toristes nacionaus. Cau díder que non i a agut embotelhatges de circulacion coma en Baquèira a on era coa arribaue en ores deth maitin enquia Salardú e pera vrespada era tornada entà Vielha se hège dificila ja qu'es coes arribauen enquia Escunhau çò que mos da ua idea dera quantitat de gent qu'an passat aguestes vacances en Aran.

Es estacions d'esquí de Baquèira e Tuca an trabalhat a plen rendiment. Es remontes e es pistes èren totes dubèrtes damb ua nhèu plan bona entara practica der esquí.

En Baquèira-Beret eth dissabte i auie 12.000 persones esquiant sense compdar molta gent que prenie eth solei en Plan de Beret degut ath bon temps que hège. Aguesta Setmana Santa an passat per aguesta estacion 45.600 persones, 5.000 mès qu'ena Setmana Santa der an passat. Aguesti dies tanben i aurà força gent ja qu'en molti lòcs der estat hèn vacances ua setmana mès tard.

Pera estacion de Tuca Malh-Blanc i an passat ath torn de 7.000 persones, quantitat molt importanta s'auem en compde qu'er an passat per aguestes dates s' auec de barrar era estacion per manca de nhèu.

Non toti s'an dedicat a esquiar ja que molta gent s'an passat aguesti dies hèn torisme de montanha inclòs a part des Campings s'an vist moltes tendes de campanha plaçades ena majoria des ribères dera Val d'Aran.

EDITORIAU

VAL D'ARAN POLIDA E BÈRA...

Díden es numeròs que mès de 500.000 persones entren e gèssen cada an dera Val d'Aran.

Er atractiu toristic aranès ei important. Evidentment er esquí represente era activitat mès importanta que i a, mès tot eth contengut naturau d'Aran ei en eth madeish un element d'atraccion.

"Val d'Aran polida e bèra..." ditz eth poèma e ei cada an mès destacat pera presència d'aqueres persones que hugen deth sòn normau lòc de residència entà anar a respirar dera beresa naturau des montanhes e pòbles aranesi.

Er esquí a contribuit a hèr d'Aran ùn lòc ideal entà vié-i en quinsevolh època dera annada e entà hèr resaltar mès es qualitats naturaus deth nòste parçan.

IMPRESI SENSE ADREÇA

AMASSADA EN AJUNTAMENT DE VIELHA-MIJARAN DERA CORPORACION MUNICIPAL

CASAU DETH JUBILAT.

AMPLIACION DE CAPITAL ENA ESTACION

TUCA-MALH BLANC.

NAUA CLAUSSULA AHIGIDA AS ÒBRES MENORS.

Eth deluns 28 de Març entàs 22 ores deth ser s'amassèc en Ajuntament de Vielha-Mijaran tota era corporacion municipau presidida peth Senhor Alcalde Jusèp Calbetò entà tractar diuèrsi tèmes, en tot èster es mèis importants es que se remarquen a continuacion:

- Se dèc coneishement dera abilitacion des baishi dera casa a on ère plaçat er antic dispensari de Vielha entà Casau des Jubilats. Era reforma d'aguest Casau damb un pressupòst de 9 milions de pessetes correrà a cargue dera Caisha de Catalunya e era administracion quedarà en mans der Ajuntament de Vielha-Mijaran. Er Ajuntament preten crear tanben ua Associacion de Jubilats entà qu'eri madeishi poguen programar es sues activitats. Un hèt plan important serà era conexion damb era Residència dera tèrcera edat que facilitarà as residents que se poguen desplaçar ad aguest nau Casau entà poder participar des activitats qu'aquiu se i hèsqen.

- Tanben se dèc coneishement de qu'en una amassada damb toti es accionistes de Tuca-Malh Blanc, eth President der anterior Conselh Comarcau de Montanha, er Alcalde de Vielha-Mijaran, er Alcalde de Betren e er Alcalde de Escunhau demanèren era ampliacion de capital dera estacion tamb respòsta negativa per part dera direccion de Tuca. Se demanèc donques ua assessoria juridica que dèc era rason as que

demanauen era ampliacion de capital per çò que se convocarà ua auta amassada entà ampliar capital e s'era direccion non apòrte es sòs corresponents era estacion de Tuca-Malh Blanc pas sarà a mans deth President deth Conselh Comarcau e des Alcaldes des municipis a on ei emplaçada era dita estacion.

- Un tèrcer tèma siguec eth relacionat damb eth desglòs d'òbres majors e menors que hè referència a ua claussula ahigida ena que se contemple qu'un "cambi de tet" per rasons d'imperiós besonh ath trobà-se en mau estat, se contempligue coma òbra menor totemp e quan non se hèsque cap de classe de reforma ena estructura e interior der edifici ja qu'açò implicarie ua licència d'òbra major.

Entà que pogue contemplà-se coma òbra menor calerà presentar un cròquis a escala dera reforma e un pressupòst deth còst dera madeisha qu'aurà d'auer un informe hèt peth tècnic responsable dera òbra.

En tot acabar era amassada er Alcalde Jusèp Calbetò hec referència ath sauvament deth German des Escòles Cristianes ath quèir d'un pontet que trauèsse era Garona, peth guardia municipau Senhor Gil qu'en aqueth moment se trobaue pescant en aguest riu. Agraïc ath nomentat guardia era sua acertada intervencion, ja que li auèc d'aplicar era respiracion boca a boca mentres demoraue era arribada des Pompièrs e li hec entrega d'ua canha de pescar coma era qu'auie perdut en tot hèr aguest sauvament, toti es assistents emocionats per aguest hèt tant umanitari responeren damb fòrça aplaudiments ad aguest acte tant sencilh e simpàtic.

AUÉ PARLAM DAMB...

Mossen EVARISTO VIGATÀ.

Eth dia 29 de Març entàs 19 ores dera vrespada s'inaugurèc era naua Glèisa de Baquèira dem pús de molti ans de gestion. Eth 5 d'Abriu de 1.982 se placèc era prumèra pèira, mès es òbres comencèren dus ans dempús, en ostiu de 1.984, e eth dia en que se celebrèc era prumèra missa, eth 31 de Deseme de 1.985, sonque i auie bastides es parets eth tet e er autar. Fi nauments aguest 29 de Març passat eth Senhor Bisbe Joan Marti Alanis beneïc aguest temple.

Acompanhèren ath Bisbe ena concelebracion d'aguesta missa de benediccion es capelhans rector des Parròquies araneses. Ad aguest acte i assistiren tanben es personalitats mès senhalades dera Val d'Aran.

Aué parlam damb Mossen Evaristo Vigatà coma rector dera naua Glèisa.

- MOSSEN EVARISTO, PER QUÉ S'A HÈT AGUESTA GLÈISA?

- Era Comission promotora dera Glèisa se plantegèc aquesta question perque ja hège dies que se didie era missa en lòcs petits per tant era majoria dera gent de Baquèira s'auie de desplaçar entàs auti pòbles d'Aran se volie participar ena missa. S'era gent ei en Baquèira calie qu'aguesta gent poguesse participar dera missa en madeish Baquèira.

- AGUESTA GLÈISA EI PROPIETAT DETH BISBAT O DERA ENTITAT PROMOTORA D'AGUESTA CONSTRUCCION?

- Era entitat promotora a hèt possible qu'aguesta òbra se poguesse realisar, prò era Glèisa des d'aguest moment ja ei propietat deth Bisbat d'Urgell. Eth responsable ei eth rector de Salardú e en sòn defècte serie responsable er Archiprèste dera Val d'Aran.

- PER QUÉ SE BASTISSEN GLÈISES NAUES QUAN ERA VAL D'ARAN COMPDE DAMB PETITES GLÈISES CONSIDERADES COMA MONUMENTS ISTÒRICS, QUE SE PODERIEN APRAIAR?

- Eth Bisbe eth dia dera celebracion hec referència ad aguest hèt Ei vertat qu'ena Val d'Aran i a moltes Glèises en mau estat prò son plaçades en uns lòcs a on non i a massa assistència de gent e Baquèira ei un parçan a on i a molta gent e non i auie Glèisa, ei per aquerò que calie bastir eth temple en Baquèira.

- I AURÀ PRO CAPELHANS ENTÀ DAR SERVICI EN TOTES ES GLÈISES D'ARAN?

- Ei un aute tèma que toquèc eth Senhor Bisbe eth dia dera benediccion dera naua Glèisa. Era manca de vocacions religioses ei fòrça grana prò tanben i a vocacions laicals aué en dia; en Baquèira per exemple tostemp i a bèra persona qu'ajude a dar era comunio ena missa e collabòren enes lectures. I a ua monja que se desplaça cada 15 dies entà Garòs, lieg es lectures, hè un comentari sus es madeishes e dempús repartís era comunio; çò que vò dider que s'auràn de responsabilisar mès as seglars entà remplaçar era manca de capelhans.

- COMA SE PÒT EXPLICAR QUE I AGE TANTA MANCA DE JOENI QUE VOLGUEN SEGUIR ETH CAMIN RELIGIÓS?

- Eth motiu principal ei era comoditat, aué en dia era situacion des capelhans non a un nivèu guaire naut tant economicament coma sociaument, ei per aquerò qu'es joeni cerquen era vida fàcil e segura en un parçan totaument umà. Era vida religiosa demane ua sèrie de renunciés e tal coma ei montada era societat d'aué hè fòrça dificil escuèlher un camin d'aguest tipe.

INFORMACIONS
CONFERÈNCIA

MINORIES LINGÜISTIQUES
D'EURÒPA

Aureli Argemi (President deth CIEMEN)
Eth diuendres dia 15 d'Abriu entàs 19
ores en Coto Saforcada de Vielha

CLAUSSURA DERA CAMPANHA D'ESQUÍ

Eth propèr dimenge 10 d'Abriu aurà
lòc en Beret era carrèra que clausure
era Campanha d'Esquí "Iuèrn 87-88".

I participaràn toti es mainatges qu'
an seguit cursi organisadi peth Conselh
Comarcau d'Espòrts dera Val d'Aran.

Trobatz en aguesta
sopa de letres es
7 pòbles que for-
men eth terçon de
Castièro.

E	N	O	A	I	N	O	C	S	E
B	E	T	E	R	O	N	A	R	I
E	R	C	A	S	A	U	D	E	R
T	T	A	S	A	L	A	R	G	E
R	E	S	C	U	N	H	A	U	S
U	B	A	D	I	A	U	N	S	E
N	U	R	I	C	S	A	S	A	C
V	M	I	J	A	R	A	N	L	A
I	I	L	C	I	L	O	J	I	M
L	A	H	L	E	I	V	I	E	L

ETH REMOQUET DERA SETMANA

Mà Luïsa Estèvez Sans

TOTI
NOTICIARI ARANÈS

DIRECCION GENERAU DE
PATRIMÒNI ESCRIT E
DOCUMENTAU DERA
GENERALITAT DE
CATALUNYA

EDITE:
Centre de Normalisacion
Lingüistica dera Val d'Aran
C/ Sarriulèra, 8, 2on. pis
Tel.: 64 00 92
25530 V I E L H A

DIRECTOR:
Jusèp Loïs Sans Socasau

REDACTOR:
Joan Leja Cadena

COLLABOREN:
Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

IMPRIMÍS:
CNL dera Val d'Aran

DEPÒSIT LEGAL:
L-1328-1987

Es articles e comentaris pu-
blicadi en noticiari TOTI, son-
qu'expressen era opinion des
sòns autors.